

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ В УКРАЇНІ

Т. О. ГУРЕНКО, кандидат економічних наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
**Національний університет біоресурсів
і природокористування України**
e-mail: gurenkot@ukr.net

С. І. ДЕРЕВ'ЯНКО,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
**Національний університет біоресурсів
і природокористування України**
e-mail: derevjanko@ukr.net

Анотація. Прибуток є основним критерієм ефективності підприємницької діяльності. Досі відчувається недостатність напрацювань, науково-методичних розробок щодо комплексного підходу до обчислення фінансових результатів діяльності підприємств в системі бухгалтерського обліку, що й визначає актуальність даної теми.

Мета дослідження – узагальнення і систематизація теоретичних знань щодо формування системи обліку прибутків підприємств, а також їх практичне застосування. Реалізація поставленої мети обумовила такі задачі дослідження: вивчити зміст поняття „прибуток”; дати оцінку правового забезпечення обліку прибутків; проаналізувати стан обліку фінансових результатів підприємств та визначити оптимально допустимий розмір податку на прибуток.

У процесі роботи було застосовано такі методи пізнання: ретроспективного аналізу, групування, порівняння, наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу і синтезу тощо. Результатом роботи є узагальнення підходів щодо визначення поняття прибутку та його класифікації, визначення недоліків податкової системи, ключову роль у якій відіграє податок на прибуток та надання пропозицій щодо змін у частині оподаткування прибутку підприємств. Перспективами дослідження даної статті є покращення податкової системи України (у частині податку на прибуток) та запобігання ухиленню від оподаткування платниками податків.

Ключові слова: доходи, витрати, прибуток, маржинальний прибуток, валовий прибуток, чистий прибуток, корпоративний прибуток, податок на прибуток

Актуальність. Сучасні умови господарювання примушують українські підприємства швидко адаптуватися до змін ринкового середовища, уникати необґрунтованого ризику, приймаючи управлінські рішення щодо формування, обліку та використання доходів. Загальновідомо, що прибуток у ринкових умовах є кінцевою метою будь-якої підприємницької діяльності. Якщо ця мета не досягається (за винятком екстремальних ситуацій), комерційна діяльність оцінюється як неуспішна і суб'єкт господарювання, за відсутності фінансових резервів, повинен припинити свою діяльність. Отже, прибуток є основним критерієм ефективності підприємницької діяльності.

Прибуток є частиною додаткової вартості продукту, яка залишається після покриття витрат виробництва. Він є об'єктивною економічною категорією і на нього впливають різні об'єктивні процеси: у суспільстві, у сфері виробництва, у розмірі валового внутрішнього продукту тощо. Загалом прибуток формується на мікрорівні та відображує результати фінансово-господарської діяльності підприємства. На формування прибутку впливають: методика обчислення собівартості продукції, робіт, послуг; система визначення розподілу прямих і непрямих (загальновиробничих) витрат; методика визначення фінансових результатів діяльності; визначення прибутків від фінансової та інвестиційної діяльності.

Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ним витрати [1]. Про актуальність тематики обліку прибутків (доходів) свідчить рівень її розгляду у наукових працях.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питаннями визначення та відображення прибутку в обліковій системі займалися відомі представники вітчизняної наукової думки: Ф. Ф. Бутинець, З. В. Голов, С. Ф. Гуцайлюк, М. Я. Дем'яненко, Г. Г. Кірейцев, М. В. Кужельний, М. М. Коцупатрий, В. Г. Лінник, В. Б. Моссаковський, М. Ф. Огійчук, М. С. Пушкар, П. Т. Саблук, В. К. Савчук, Л. К. Сук, М. Г. Чумаченко та інші. Особливий внесок у розвиток даної проблеми мали праці російських вчених, зокрема П. С. Безруких, П. І. Камишанова, С. А. Ніколаєва, В. Ф. Палія, Я. С. Соколова, В. І. Ткача, А. Д. Шеремети та інших. Певних результатів у вирішенні даної проблеми досягли зарубіжні вчені: Андерсен Г., А. Бабо, Ів. Бернар, Глен А. Вемі, Гелбрейт Дж., Голдвелл Д., Ж.-К. Коллі, Нідлз Б., М. Р. Метьюс, М. Х. Б. Перера, Редхед К., Ж. Ришар, Рольф Ханшманн, Е. С. Хендріксен, Хьюс С., Даніел Г. Шорт та інші. Однак ще й досі відчувається недостатність напрацювань науково-методичних розробок щодо комплексного підходу до обчислення фінансових результатів діяльності підприємств у системі бухгалтерського обліку.

Мета дослідження – узагальнення і систематизація теоретичних знань щодо формування системи обліку прибутків підприємств, а також їх практичне застосування. Реалізація поставленої мети зумовила такі задачі дослідження: вивчити зміст поняття „прибуток”; дати оцінку правового забезпечення обліку прибутків; проаналізувати стан обліку

фінансових результатів підприємств; визначити оптимально допустимий розмір податку на прибуток.

Матеріали і методи дослідження. У процесі роботи було застосовано такі методи пізнання: ретроспективного аналізу, групування, порівняння, наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу і синтезу тощо.

Результати дослідження та їх обговорення. Отримання прибутку є метою будь-якого виду підприємницької діяльності. Поняття прибутку має багато значень і може по-різному сприйматися економістами, юристами, бухгалтерами, податковими службами, бізнесменами і громадськістю. Економісти зазвичай розглядають прибуток як умову покращення добробуту. А. Сміт був першим, хто охарактеризував прибуток як суму, яка може бути витрачена без зазіхань на капітал. На думку більшості вітчизняних вчених, прибуток, з бухгалтерської точки зору, являє собою частину доходу, одержану як різницю між виручкою від реалізації та повною собівартістю продукції. Збиток – це перевищення витрат над доходами. Досліджуючи бухгалтерське розуміння прибутку Едвардс та Белл виокремлювали чотири його типи:

1. Поточний прибуток від господарської діяльності (current operating profit) – перевищення виручки від реалізації над поточною вартістю витрат на виробництво і собівартістю реалізованої продукції.

2. Реалізована економія витрат (realizable cost savings) – зростання цін активів, наявних протягом поточного періоду.

3. Реалізована економія витрат (realizable cost savings) – різниця між собівартістю і поточними закупівельними цінами реалізованої продукції.

4. Реалізовані виграші по капітальних активах (realized capital gains) – різниця виручки від реалізації та історичної собівартості при ліквідації довгострокових активів. На їх думку, інформація чотирьох видів прибутку сприяла б одержанню детальніших даних для проведення аналізу результатів діяльності підприємства [7, с. 111].

FASB (Рада зі стандартів бухгалтерського обліку) у 1985 р. зробила спробу визначити межі оцінки господарських операцій комерційних підприємств за допомогою підходу «активи / кредиторська заборгованість» замість традиційного підходу «доходи / витрати» і дала таке визначення повного прибутку: це зміна власного капіталу (чистих активів) господарюючого суб'єкта за звітний період, що є результатом господарських операцій, не пов'язаних із власним капіталом власників фірми. Він включає всі зміни власного капіталу, що мали місце за певний період, за винятком тих, що є наслідком вкладів власників і виплат власникам. Можна стверджувати, що даний підхід є спробою наблизити традиційне бухгалтерське розуміння прибутку до економічного поняття прибутку, як зростання добробуту.

У країнах із розвиненою економікою використовують показник маржинального прибутку – різниця між ціною і змінними витратами. Передумовою для визначення маржинального прибутку є впровадження

системи директ-костинг, яка передбачає роздільний облік і планування змінних і постійних витрат.

Отже, аналіз зарубіжної економічної літератури дає змогу стверджувати, що найчастіше зустрічаються дві методики розрахунку прибутку:

1. Прибуток за звітний період являє собою різницю у вартості чистих активів на кінець і початок періоду. При цьому чисті активи визначаються вирахуванням із загальної вартості активів підприємства (вартості нерухомості, машин і обладнання, запасів, цінних паперів, готівки) величини заборгованості третім особам.

2. Прибуток визначають за категоріями доходів і витрат. Вважається, що прибуток являє собою різницю між доходом і витратами виробництва. Він визначається також як перевищення доходів над витратами або як різниця між обсягом продажу за звітний період і сумою виробничих витрат та витрат розподілу. Варто зауважити, що при визначенні прибутку велике значення має методика розрахунку доходів і витрат, їх розподіл між звітними періодами [8].

Прибуток є основним чинником, який впливає на можливість забезпечення фінансування багатьох програм підприємства, пов'язаних як із розширенням потужностей чи поліпшенням якості продукції, так і зміцненням конкурентної позиції, виходом на нові ринки тощо. Він має багато видів, кожен з яких характеризує певний показник господарської діяльності підприємства. У сучасних умовах основна частина дослідників вирізняє загальний, валовий і чистий прибуток, бухгалтерський та економічний, а також прибуток від звичайної та надзвичайної діяльності.

Якщо прибуток розглядати як економічну категорію, то визначають бухгалтерський прибуток, економічний і нормальний прибуток [6, с.111]. Така класифікація прибутку на сьогодні не задовольняє вимоги управлінського персоналу підприємства та державні органи, які формують макропоказники щодо інформації про результати діяльності суб'єкта господарювання. Постає необхідність у класифікації прибутку за різноманітними ознаками, які б характеризували всі сторони щодо його формування та використання. Це дасть змогу використовувати зазначену інформацію у відповідних цілях та оптимізувати показники прибутковості для господарюючого суб'єкта. Також характеристика видів прибутку від різних видів діяльності необхідна для забезпечення ефективності його використання.

На наш погляд, найважливішими класифікаційними ознаками поділу прибутку є наступні (табл.1).

Таким чином, класифікація прибутку є важливою для господарської діяльності суб'єкта господарювання. Вона розкриває економічну природу різних видів прибутку та відповідає структурі фінансової звітності сільськогосподарських підприємств.

Досліджуючи правове поле, варто звернути увагу на визначення прибутку, яке було наведене у Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств» 1994 р.: «Прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг) – це виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), зменшена на суму нарахованого (сплаченого) податку на додану вартість, акцизного збору,

ввізного мита, митного збору та інших обов'язкових платежів і платежів, визначених чинним законодавством, а також на суму витрат, що включаються до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг)» та «Прибуток від позареалізаційних операцій – це сума коштів, одержаних підприємством від позареалізаційних операцій і зменшених на суму витрат на ці операції». Отже, в українському законодавстві прибуток розмежовували на види за джерелами надходження: реалізаційний та позареалізаційний. Такий розподіл можна зіставити з розподілом прибутку на прибуток від звичайної (операційної, інвестиційної та фінансової) і надзвичайної діяльності.

1. Класифікація прибутку

Ознака	Вид прибутку
За видом діяльності	Прибуток від звичайної (операційної, інвестиційної, фінансової) діяльності; прибуток від надзвичайних подій
За порядком розрахунку	Валовий прибуток; прибуток від звичайної діяльності до оподаткування; загальний прибуток; чистий прибуток
За джерелами формування	Прибуток від операційної діяльності; прибуток від фінансової діяльності; прибуток від інвестиційної діяльності; інший прибуток; засновницький прибуток
Залежно від розмірів	Мінімальний прибуток; цільовий прибуток; максимальний прибуток
За методикою оцінки	Реальний прибуток; номінальний прибуток
Залежно від мети визначення	Прибуток як об'єкт оподаткування; економічний прибуток; бухгалтерський прибуток
За країною одержання прибутку	Прибуток, отриманий в Україні; прибуток, одержаний за межами України

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» 1997 р., «...прибуток визначався зменшенням суми скоригованого валового доходу звітного періоду ...на суму валових витрат ...і суму амортизаційних відрахувань...». Відповідно до даного трактування, можливості самофінансування підприємства були в прямій залежності від застосовуваного варіанта амортизаційних відрахувань.

Перехід на національні стандарти забезпечує кожній організаційно-правовій структурі свободу облікової політики по відношенню до вибору методичних способів формування прибутку. Згідно П(С)БО 17 «Податок на прибуток», визначено два поняття: «обліковий прибуток (збиток)» та «податковий прибуток (збиток)». Обліковим прибутком (збитком) є сума прибутку (збитку) до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку і відображена у Звіті про фінансові результати за звітний період, а податковий прибуток (збиток) є сумою прибутку (збитку), яка визначена за податковим законодавством об'єктом оподаткування також за звітний період [2].

Прибуток підлягає оподаткуванню податком на прибуток. Він є загальнодержавним податком в Україні, належить до прямих податків і є досить новим, оскільки з'явився лише в ХХ столітті. У податковій системі України часто відбуваються зміни. Остання податкова реформа відбулася з 01.01.2016 р. Вона також передбачає зміни і в частині оподаткування прибутку підприємства (табл. 2).

2. Оподаткування прибутку підприємств у 2015–2016 роках

Показ-ники	2015 р.	з 01.01.2016 р.
Звітний період	Податковим (звітним) періодом є календарний рік (триває з першого до останнього дня такого року). Як виняток, подавали декларацію та сплачували податок на прибуток за I півріччя, три квартали та звітний рік (за п. 57.1 ПКУ), якщо платник за підсумками минулого звітного року не отримав прибутку або отримав збиток, не нараховував податкових зобов'язань і не мав базового показника для визначення щомісячних авансових внесків у наступному році, але за перший квартал прибуток отримав.	За Р. III п. 134.1.1 ПКУ повернувся квартальний звітний період за умови, якщо у платника, який прийняв рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на всі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих (звітних) років), визначені до Р. III ПКУ, в будь-якому наступному році річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний (податковий) період перевищує 20 млн грн.
Авансові платежі	За п. 57.1 ПКУ до 2015 р. щомісячні авансові внески сплачувалися платниками податку, у яких доходи, що враховують при визначенні об'єкта оподаткування за останній звітний податковий період, була на рівні 10 млн грн. Сума щомісячних авансових внесків обчислюється у розмірі не менше, ніж 1/12 нарахованої суми податку на прибуток підприємства за попередній (звітний) податковий рік, зменшеної на суму сплачених авансових внесків з цього податку при виплаті дивідендів, яка залишилася незарахованою у зменшенні податкового зобов'язання з цього податку, без подання податкової декларації	Щомісячні авансові платежі з податку на прибуток з 01.01.2016 р. скасовано. Але є авансовий внесок, який необхідно сплатити до 31.12.2016 р. і його сплачуватимуть лише ті, хто подаватиме декларацію поквартально. Така сплата авансового внеску буде здійснюватися у розмірі 2/9 від суми податку, який визначено до сплати у декларації за 9 місяців 2016 року.

Декларування податку на прибуток	Податок на прибуток обчислювався, виходячи з бухгалтерського фінансового результату (за П(С)БО чи МСФЗ), відкоригованого на різниці, які передбачені ПКУ.	Статтею 137 ПКУ визначено податковий (звітний) період, яким є календарні: квартал, півріччя, три квартали, рік. Податкова декларація розраховується наростаючим підсумком.
	Тому, такі податкові різниці визначали платники податку на прибуток, які мали дохід понад 20 млн грн., а решта платників визначала прибуток до оподаткування без таких коригувань.	З ПКУ вилучено положення щодо подання податкової декларації за базовий звітний (податковий) рік до 1 червня року, наступного за звітним (податковим) періодом.
	За результатами діяльності за 2015 р., податкова декларація повинна бути подана: - упродовж 40 календарних днів, що настають за останнім днем звітного податкового кварталу; - протягом 60 календарних днів, що настають за останнім днем звітного податкового року.	
Ставка податку на прибуток	Основна ставка – 18 % (п. 136.1 ПКУ). На період до 01.01.2016 р. діяла нульова ставка оподаткування для нульовиків.	Ставки залишаються на рівні 2015 року (ст. 136 ПКУ) – 18 %.

На жаль, позитивних змін, яких очікували підприємці від впровадження Податкового кодексу України не відбулося. Постійна зміна звітного періоду, коригування методики декларування податку на прибуток не вносять суттєвих змін в систему оподаткування в частині податку на прибуток. Можна підтримати думку фахівців, що оприлюднений Закон від 28.12.2014 р. № 71-VIII не містить низки очікуваних змін, зокрема таких як: уточнення по поворотній фінансовій допомозі, безнадійній дебіторській заборгованості, різниці по ремонтах і поліпшеннях, які врахувалися раніше в податку на прибуток та ін. Аналогічно, нічого не дасть і зменшення самої ставки, оскільки підприємства будуть залишати собі більшу частку прибутку. Єдиним позитивним моментом є відміна стягнення авансових внесків з податку на прибуток, який був великим тягарем.

У більшості європейських країн основним податком на прибуток є так званий корпоративний податок – це податок на фактично отриманий прибуток компаній усіх форм власності. Такий податок справляється в комплексі з податком на доходи від капіталу, який стягується з фізичних осіб безпосередньо при виплаті доходів з капіталу (дивідендів, відсотків). Оподаткуванню підлягає сума дивідендів після сплати корпоративного податку.

Як показує практика і досвід різних країн світу, податки зростають у зв'язку з економічною нестабільністю в країні та кризовими явищами, які негативно впливають на валовий внутрішній продукт. Відповідно, економічне зростання повинно приводити до зниження податків.

Висновки і перспективи. Кожне підприємство прагне максимізувати свій прибуток, що можливо лише за умови існування оптимальної системи оподаткування прибутку. Практика показує, що податковій політиці властивий низький рівень функціонування сучасної моделі оподаткування підприємства, її невідповідність вітчизняному розвитку підприємств в Україні. У країнах із розвинутою економікою еволюція оподаткування податком на прибуток здійснювалася в напрямках розширення спектра податкових пільг, спрямованих на заохочення технологічного прогресу, розвиток підприємств, зниження податкових ставок.

Більшість розвинених країн світу розвивають інвестиційну діяльність, вкладаючи кошти в пріоритетні проекти для розвитку економіки, вводять податкові пільги для певних регіонів та видів підприємств, коригують відсоткову ставку залежно від розміру прибутку тощо. На наш погляд, доцільно звільнити від сплати податку на прибуток повністю або частково ту частину прибутку підприємств, яка спрямовується на інноваційну діяльність. Для того, щоб стимулювати підприємницьку діяльність, забезпечувати зростаючий її розвиток, необхідно створити оптимальну податкову систему, яка б, з одного боку, надмірно не обтяжувала підприємців, а з іншого – забезпечувала стабільний дохід до державного бюджету.

Список літератури

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 (в редакції від 18 березня 2014 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: наказ Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 р. № 353 (у редакції від 09 серпня 2013 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи : закон України від 28.12.2014 р. № 71-VIII: Відомості Верховної Ради, 2015, № 7–8, № 9 ст. 55. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/71-19>
4. Дубровський В. Реформа оподаткування доходів підприємств (корпоративного податку) як ключова частина ліберальної податкової реформи в Україні / В. Дубровський, В. Черкашин [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://iset-ua.org/ru/novini/suspilstvo/item/46-reforma-opodatkuвання-pributku-liberal>
5. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI (в редакції від 01 серпня 2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Економічна теорія. Політекономія : підруч. / [В. Д. Базилевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України В. Д. Базилевича ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 8-ме вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2012. – 702 с.

7. Edwards E.O. and Bell. P.W. (1961). Theori and Measurement of Business Income. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.

8. Глен А. Вемі Основи фінансового обліку / А. Вемі Глен, Г. Шорт Даніел ; пер. з англ. – К. : Основи, 1992. – 943 с.

References

1. Nacional`ne polozhennya (standart) buxgalters`kogo obliku 1 «Zagal`ni vy`mogy` do finansovoyi zvitnosti», Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny` vid 07.02.2013 r. # 73 (zi zminamy` i dopovnennyyamy`). [Elektronnyj resurs]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

2. Polozhennya (standart) buxgalters`kogo obliku 17 «Podatok na pry`butok» // [Elektronnyj resurs]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>.

3. Zakon Ukrayiny` «Pro vnesennya zmin do do PKU ta deyaky`x zakonodavchy`x aktiv Ukrayiny` shhodo podatkovoyi reformy`» / Vidomosti Verhovnoyi Rady`, 2015, # 7 – 8, # 9 st. 55. [Elektronnyj resurs]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/71-19>.

4. Reforma opodatkovannya doxodiv pidpry`yemstv (korporaty`vnogo podatku) yak klyuchova chasty`na liberal`noyi podatkovoyi reformy` v Ukrayini / V. Dubrovs`ky`j, V. Cherkashy`n. [Elektronnyj resurs]. Available at: <http://iset-ua.org/ru/novini/suspilstvo/item/46-reforma-opodatkovannj-pributku-liberal>.

5. Podatkovy`j kodeks Ukrayiny` [Elektronnyj resurs]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

6. Ekonomichna teoriya. Politekonomiya : pidruchny`k (2012) / [V. D. Bazy`levy`ch ta in.] ; za red. d-ra ekon. nauk, prof., chl.-kor. NAN Ukrayiny` V. D. Bazy`levy`cha ; Ky`viv. nacz. un-t im. Tarasa Shevchenka. – 8-me vy`d., pererob. i dopov. - K. : Znannya, 702 s.

7. Edwards, E.O. and Bell, P. W. (1961). Theori and Measurement of Business Income. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.

8. Glen, A. Vemi, Daniel, G. (1992). Short Osnovy` finansovogo obliku. / Per. z angl. – K.: Osnovy`, 943.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ ПРИБЫЛИ В УКРАИНЕ

Т. А. Гуренко,
С. И. Дервянко

Аннотация. Прибыль выступает основным критерием эффективности предпринимательской деятельности. До сих пор ощущается недостаточность наработок, научно-методических разработок по комплексному подходу к вычислению финансовых результатов деятельности предприятий в системе бухгалтерского учета, что и определяет актуальность данной темы.

Цель исследования – обобщение и систематизация теоретических знаний по формированию системы учета прибыли предприятий, а также их практическое применение. Реализация поставленной цели обусловила такие задачи исследования: изучить содержание понятия "прибыль"; дать оценку правового обеспечения учета прибыли; проанализировать

состояние учета финансовых результатов предприятий и определить оптимально допустимый размер налога на прибыль.

В процессе работы применялись следующие методы познания: ретроспективного анализа, группировки, сравнения, научной абстракции, индукции и дедукции, анализа и синтеза и др. Результатом работы является обобщение подходов относительно определения понятия прибыли и ее классификации, недостатков налоговой системы, ключевую роль в которой играет налог на прибыль и предоставление предложений относительно изменений в части налогообложения прибыли предприятий. Перспективами исследования данной статьи является улучшение налоговой системы Украины (в части налога на прибыль) и предотвращение налогоплательщиками уклонения от налогообложения.

Ключевые слова: доходы, расходы, прибыль, маржинальная прибыль, валовая прибыль, чистая прибыль, корпоративная прибыль, налог на прибыль

PROBLEMS AND PROSPECTS OF TAXATION OF INCOME ARE IN UKRAINE

**T. A. Hurenko,
S. I. Derevjanko**

Abstract. Profit is the main criterion of efficiency of enterprise activity. There is still a lack of developments, scientific and methodological developments on an integrated approach to the calculation of financial results of activity of the enterprises in the accounting system, which determines the relevance of the topic.

The aim is to generalization and systematization of theoretical knowledge on the formation of the system of accounting profits of enterprises, as well as their practical application. Realization of this goal has led to such research objectives: to study the contents of the "profits" of the concept; to evaluate the legal provision of accounting profit; analyze the state of the account of financial results of enterprises and determine the optimal size of allowable income tax.

In operation, the following methods were applied knowledge: a retrospective analysis, grouping, comparing, scientific abstraction, induction and deduction, analysis and synthesis, and others. The work is a study of imperfection approaches regarding the definition of profit and its classification, the shortcomings of the tax system, in which a key role played by the income tax and the provision of proposals for changes to the taxation of business profits. The prospect of the research of this article is to improve the tax system of Ukraine (regarding income tax) and the prevention of tax evasion by taxpayers.

Keywords: earnings, costs, profit, profit margin, gross profit, net profit, corporate profit, income tax